

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA

23.09.2024. – 27.09.2024.

ODJELJENJE ZA BANKARSTVO, SLUŽBA FRONT OFFICE

Sarajevo, 30.09.2024. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA 23.09.2024. – 27.09.2024.

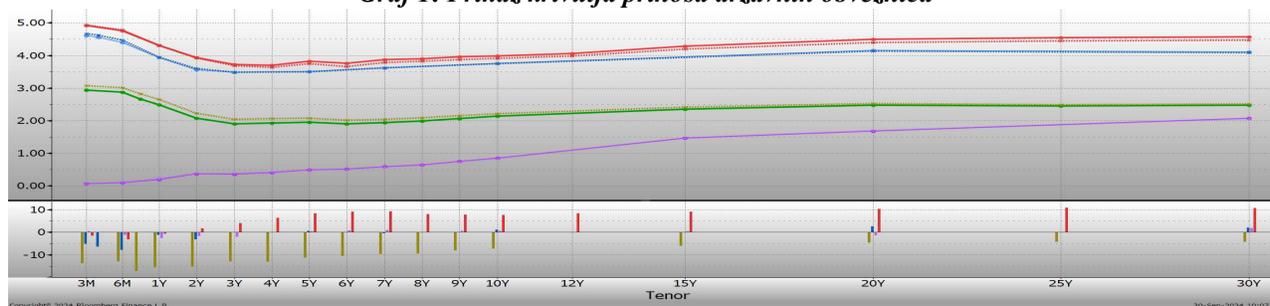
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona		SAD		Velika Britanija		Japan	
	20.9.24	- 27.9.24	20.9.24	- 27.9.24	20.9.24	- 27.9.24	20.9.24	- 27.9.24
2 godine	2,23	- 2,08	3,59	- 3,56	3,93	- 3,94	0,39	- 0,37
5 godina	2,07	- 1,95	3,50	- 3,51	3,74	- 3,82	0,50	- 0,50
10 godina	2,21	- 2,13	3,74	- 3,75	3,90	- 3,98	0,85	- 0,85

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi	
	20.9.24	- 27.9.24
3 mjeseca	3,091	- 2,963
6 mjeseci	3,009	- 2,872
1 godina	2,657	- 2,500

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 27.09.2024. godine (pune linije) i 20.09.2024. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

OECD je blago revidirao navise prognozu svjetskog ekonomskog rasta za tekuću godinu, te pozvao na veće poreze na imovinu i zaštitu okoliša kako bi se smanjili rastući dugovi u mnogim zemljama. Predviđeno je da će svjetska ekonomija rasti po stopi od 3,2% u 2024. i 2025. godini, što je blaga korekcija u odnosu na prethodno prognoziranih 3,1%. OECD je napomenuo da će, kako efekti pooštavanja centralnih banaka blijede, smanjenje kamatnih stopa i niža inflacija podstaći veću potrošnju. Stalni pad cijena nafte mogao bi dodatno smanjiti globalnu inflaciju za 0,5% u narednoj godini. Očekuje se da će referentna kamatna stopa Feda biti smanjena na 3,5% do kraja 2025. godine, dok bi referentna kamatna stopa ECB mogla pasti na 2,25%

EUROZONA

Prinosi obveznica eurozone su smanjeni, što je posebno bilo izraženo na prednjem dijelu krive. Prinosi njemačkih obveznica su smanjeni za 8 do 15 baznih poena, prinosi francuskih obveznica za 5 do 14 baznih poena, a prinosi italijanskih obveznica 10 do 16 baznih poena. Razlika između desetogodišnjih njemačkih i francuskih obveznica je ponovo dostigla nivo od oko 80 baznih poena, najviše od početka augusta, nakon što su investitori počeli da “vagaju” izazove novog kabineta francuskog premijera Barniera i njegove mogućnosti da pod kontrolu dovede visok deficit sa kojim se ova zemlja suočava. Nivo prinosa francuskih desetogodišnjih obveznica je prvi put od 2007. godine premašio nivo prinosa španskih obveznica istog dospelja. Guverner Centralne banke Francuske De Galhau je izjavio da je hitno potrebno da se Francuska posveti izazovima pitanja dugovanja jer tržišta obveznica sve više šalju upozorenja na rizike.

Objavljivanje nekoliko ekonomskih indikatora, posebno podataka o padu inflacije u Francuskoj i Španiji na nivo ispod 2%, uticalo je na to da tržišni učesnici povećaju vjerovatnoću smanjenja kamatnih stopa ECB na predstojećoj sjednici u oktobru. Ova vjerovatnoća na tržištu novca prvobitno je povećana na oko 60%, da bi u petak iznosila preko

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.

80%. Pored inflacije, na povećana očekivanja smanjenja kamatnih stopa uticali su i slabi PMI indeksi objavljeni za eurozonu, koji su ukazali na pad ekonomske aktivnosti. Reuters je objavio da se, nakon što su objavljeni slabiji od očekivanih ekonomski podaci, dio članova UV ECB zalaže za smanjenje kamatnih stopa sljedećeg mjeseca. Prvobitno se činilo da je smanjenje kamatnih stopa u oktobru malo vjerovatno, nakon objavljenih slabih prognoza ekonomskog rasta i očekivanog smanjenja inflacije. Ipak, razočaravajući PMI podaci, indeksi raspoloženja u Njemačkoj, kao i usporenje rasta plata su dodatno učvrstili razloge za još jedno smanjenje kamatnih stopa. U prilog tome idu i pad troškova energenata i tržišni indikatori koji sugerišu duži period niže inflacije. S druge strane, drugi dio članova UV je mišljenja da su istraživanja često pesimističnija od samih podataka o BDP. Mogući kompromis članova UV ECB bi mogao biti da se kamatne stope zadrže nepromijenjenim u oktobru, ali da se signalizuje smanjenje na sjednici u decembru, iako je to u suprotnosti sa strategijom ECB "sastanak po sastanak".

Proteklu sedmicu su obilježile i vijesti o povećanom učešću italijanske UniCredit banke u vlasništvu njemačke Commerzbank. Početkom sedmice je objavljeno da je UniCredit, pored već postojećeg udjela u vlasništvu od 9%, ugovorila kupovinu dodatnih 11,5% dionica ove banke. Nakon vijesti o dodatnom preuzimanju vlasničkog udjela u Commerzbank, ministar finansija Njemačke Lindner je izjavio da je njegova vlada odlučila da suspenduje prodaju dionica ove banke jer je iznenađujuća kupovina od strane UniCredit unervozila investitore. Nakon toga, vlada Njemačke je donijela odluku da za sada više neće vršiti prodaje dionica ove banke koje se nalaze u njenom vlasništvu, te je navedeno da ih je iznenadio način na koji je UniCredit kupila dodatni paket dionica, da je to povuklo određena pitanja i nepovoljno uticalo na jačanje povjerenja. S druge strane, direktor UniCredit Orcl je izjavio da je ova banka dala do znanja njemačkim zvaničnicima da ima interes za planiranu prodaju dionica i prije nego je došlo do izvršenja. Dodao je da UniCredit neće tražiti mjesto u upravi Commerzbank. Ekonomski instituti u Njemačkoj očekuju da će ekonomija ove zemlje zabilježiti kontrakciju od 0,1% u ovoj godini, dok je u martu bilo očekivano da će zabilježiti rast od 0,1%. OECD je objavio prognoze prema kojima se očekuje da će ekonomija Njemačke u ovoj godini zabilježiti rast od samo 0,1%, znatno ispod očekivanih stopa rasta za Italiju, Francusku, Španiju i Veliku Britaniju. Glavni ekonomista ove institucije Pereira je izjavio da su Njemačkoj potrebne reforme za poboljšanje konkurentnosti, kao i da treba smanjiti birokratiju kako bi se pomoglo u oporavku najveće evropske ekonomije.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. Br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno	Prethodni	
			stanje	period	
1.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.)	SEP	50,5	48,9	51,0
2.	PMI indeks prerađivačkog sektora – EZ (prelim.)	SEP	45,7	44,8	45,8
3.	PMI indeks prerađivačkog sektora – EZ (prelim.)	SEP	52,3	50,5	52,9
4.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G)	AUG	2,5%	2,9%	2,3%
5.	Stopa inflacije – Francuska (prelim.)	SEP	1,9%	1,5%	2,2%
6.	Stopa inflacije – Španija (prelim.)	SEP	1,9%	1,7%	2,4%
7.	BDP – Holandija (Q/Q) final.	II kvartal	1,0%	1,0%	-0,3%
8.	BDP – Španija (Q/Q) final.	II kvartal	0,8%	0,8%	0,8%
9.	Industrijske prodaje – Italija (G/G)	JUL	-	-4,7%	-4,4%
10.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ	SEP	96,5	96,2	96,5
11.	Indeks povjerenja potrošača – Francuska	SEP	92	95	93
12.	Ifo indeks očekivanog povj. investitora – Njemačka	SEP	86,4	86,3	86,8
13.	GfK indeks povjerenja potrošača – Njemačka	OKT	-22,5	-21,2	-21,9
14.	Indeks povjerenja potrošača – Italija	SEP	97,0	98,3	96,1
15.	Indeks povjerenja potrošača – Francuska	SEP	92	95	93
16.	Maloprodaja – Njemačka (G/G)	JUL	-	1,8%	-4,3%
17.	Maloprodaja – Španija (G/G)	AUG	1,4%	2,3%	1,1%
18.	Potrošnja stanovništva – Francuska (G/G)	AUG	-0,6%	0,0%	-0,7%
19.	Proizvođačke cijene – Finska (G/G)	AUG	-	-2,3%	0,2%
20.	Proizvođačke cijene – Španija (G/G)	AUG	-	-1,3%	-1,6%
21.	Proizvođačke cijene – Francuska (G/G)	AUG	-	-6,3%	-5,7%
22.	Proizvođačke cijene – Italija (G/G)	AUG	-	-1,1%	-1,6%
23.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka	SEP	6,0%	6,0%	6,0%
24.	Stopa nezaposlenosti – Finska	AUG	-	7,5%	7,9%

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.

SAD

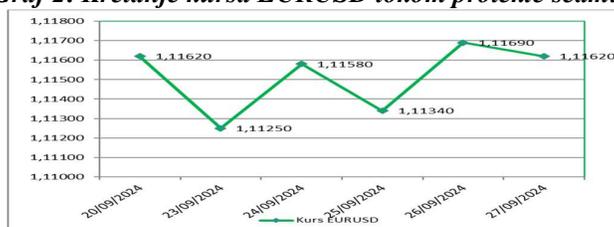
U fokusu tržišnih učesnika protekle sedmice je bilo objavljivanje stope rasta BDP u II kvartalu i PCE deflatora. Na sedmičnom nivou prinosi američkih državnih obveznica su zabilježili smanjenje na prednjem kraju krive, dok su na srednjem i krajnjem dijelu isti blago povećani. Podaci o BDP-u su ukazali na jačanje ekonomije SAD u II kvartalu, dok je podatak o PCE deflatoru ukazao na smanjenje inflatornih pritisaka u augustu.

Kashkari, predsjednik Feda iz Minneapolisa, zalaže se za smanjenje referentne kamatne stope za još 50 baznih poena do kraja godine, navodeći hlađenje inflacije na nivo blizu Fedovog cilja od 2%, kao i signale slabljenja tržišta rada. Predsjednik Feda iz Chicaga Goolsbee očekuje “mnogo više smanjenja kamatnih stopa u narednoj godini” kako bi se postiglo “meko slijetanje” američke ekonomije, a čime bi se kontrolisala inflacija bez posljedica na tržište rada. Goolsbee se zalaže za dalja smanjenja kamatnih stopa, kako bi se uravnotežio dvostruki mandat Feda, napominjući da je referentna stopa Feda “100 baznih poena iznad neutralne stope”. Predsjednik Feda iz Atlante Bostic podržava početak ciklusa značajnog smanjenja kamatnih stopa kako bi se uravnotežila inflacija i rizici zapošljavanja, ali upozorava na velika smanjenja zbog neizvjesnosti oko neutralne stope i potencijalnog ponovnog izbijanja inflacije. Agencija za dodjelu kreditnog rejtinga Moody's je upozorila da bi kreditni rejting SAD (Aaa – najviši nivo na njihovoj skali) mogao biti pod sumnjom ukoliko sljedeći predsjednik bude ignorisao povećanje budžetskog deficita. Ekonomija SAD će usporiti iduće godine, ali će se izbjeći recesija jer je Fed počeo sa ciklusom smanjenja kamatnih stopa, objavljeno je u najnovijim prognozama OECD. Prognozirana stopa rasta ekonomije SAD za ovu godinu je ostala nepromijenjena na nivou od 2,6%, dok je za 2025. godinu smanjena na 1,6% sa ranije prognoziranih 1,8%. Prema rezultatima istraživanja Bloomberg-a za septembar, ekonomski analitičari prognoziraju da će ekonomija SAD u tekućoj godini zabilježiti ekspanziju po stopi od 2,6%, dok se za 2025. i 2026. godinu prognoziraju stope od 1,8% i 2,0%, respektivno. Prognozirana stopa inflacije za tekuću godinu je zadržana na nivou od 2,9%, dok je za narednu godinu blago smanjena na 2,2% sa prethodno prognoziranih 2,3%. Većina anketiranih ekonomista očekuje da će Fed smanjiti referentnu kamatnu stopu za 25 baznih poena na novembarskoj sjednici, dok vjerovatnoća recesije u narednih 12 mjeseci iznosi 30%.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	BDP (Q/Q) – godišnji nivo – fin.	II kvartal	2,9%	3,0%	1,6%
2.	Lična potrošnja – fin.	II kvartal	2,9%	2,8%	1,9%
3.	PCE deflator (G/G)	AUG	2,3%	2,2%	2,5%
4.	Indeks ličnih prihoda	AUG	0,4%	0,2%	0,3%
5.	Indeks ličnih rashoda	AUG	0,3%	0,2%	0,5%
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	21. sep	223.000	218.000	222.000
7.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć	14. sep	1.828.000	1.834.000	1.821.000
8.	Indeks potrošačkog povjerenja	SEP	104,0	98,7	105,6
9.	Broj zahtjeva za hipotekarne kredite	20. sep	-	11,0%	14,2%
10.	PMI indeks prerađivačkog sektora P	SEP	48,6	47,0	47,9
11.	PMI indeks uslužnog sektora P	SEP	55,2	55,4	55,7

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

Kurs EURUSD je na kraju sedmice zabilježio isti nivo kao i početkom iste (1,1162).

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.

VELIKA BRITANIJA

Britanske kompanije su objavile da su zabilježile sporiji rast ovog mjeseca. Ekonomija raste po stopi od 0,3% na kvartalnom nivou, što je upola manje od rasta koji je imala ranije ove godine, ali ipak bolje nego u prethodne dvije godine. Postoji zabrinutost zbog predstojećeg objavljivanja budžeta, zakazanog za 30. oktobar, i planova nove kancelarke Reeves u vezi sa porezima i potrošnjom. Upozorenja Laburističke vlade doprinijela su i jačanju GBP u odnosu na USD od početka godine bez obzira na nedavna istraživanja koja pokazuju pad optimizma među potrošačima i firmama. Bez obzira na uvjeravanja premijera Starmera i kancelarke Reeves da neće biti povećanja realnih troškova i poreza na štednju, povjerenje ostaje na niskom nivou, naročito među starijom populacijom.

Guverner BoE Bailey je izjavio da će se kamatne stope postepeno kretati prema neutralnoj stopi i smatra da ih je potrebno postepeno smanjivati, te ne očekuje da će se te stope vratiti na historijski niske nivoe blizu 0. Nakon što je na prethodnom sastanku zadržala referentnu kamatnu stopu na 5%, ekonomisti očekuju da bi BoE mogla istu da smanji na sljedećem sastanku u novembru na 4,75%. Članica MPC BoE Greene je apelovala na BoE da oprezno postupi prilikom odlučivanja o smanjenjima kamatnih stopa jer postoji mogućnost dugotrajnih inflatornih pritisaka. Glavni ekonomista OECD Pereira je predložio da Velika Britanija revidira svoja fiskalna pravila, koja su trenutno usmjerena više na kraći rok, kako bi se omogućilo veće javno investiranje koje podstiče rast. OECD je povećao prognoze rasta za Veliku Britaniju na 1,1% u 2024. godini (u maju je prognozirano 0,4%).

Premijer Starmer namjerava da ponovo uspostavi veze sa EU, te će se sastati sa predsjednicom Evropske komisije Ursulom von der Leyen 2. oktobra kako bi razgovarali o odnosima EU i Velike Britanije nakon Brexita, sa Charlesom Michelom, predsjednikom Evropskog vijeća i sa predsjednikom Evropskog parlamenta, Robertom Metsola.

Raspoloživi dohodak britanskih domaćinstava smanjen je tokom tri godine nakon pandemije, a prema podacima Brightminea, britanski poslodavci su povećali zaposlenima plate za 4% u prosjeku u tri mjeseca do augusta, što je najmanje od 2022. godine. Ovo je u skladu sa ostalim podacima, koji pokazuju usporavanje rasta plata, dok se nivo inflacije približava ciljnom nivou BoE. Britanski maloprodavci su prijavili najbrži rast prodaja od maja. Bez obzira na ovo, prodaje su ipak ispod normalnog nivoa za ovaj period godine.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI prerađivačkog sektora P	SEP	52,2	51,5	52,5
2.	PMI uslužnog sektora P	SEP	53,5	52,8	53,7
3.	PMI kompozitni P	SEP	53,5	52,9	53,8

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR, pa je kurs EURGBP zabilježio pad sa nivoa od 0,83794 na nivo od 0,83467. GBP je aprecirala i u odnosu na USD, pa je kurs GBPUSD povećan sa nivoa od 1,3321 na nivo od 1,3374.

JAPAN

Tržište u Japanu je u ponedjeljak bilo zatvoreno zbog praznika. Tokom sedmice fokus je bio na izbore za vođu LDP stranke, koji su održani u petak i na kojima je pobjedu odnio bivši ministar odbrane Ishiba. On će preuzeti funkciju premijera. JPY je ojačao u petak nakon objavljivanja vijesti o izboru Ishibe, koji je poznat po kritikovanju agresivne monetarne stimulacije, te analitičari smatraju da bi njegova pobjeda mogla olakšati put BoJ ka povećavanju kamatnih stopa. Ishiba je istakao potrebu za potpunim izlaskom iz deflacije i zauzeo se za povećanje plata u cilju ostajanja na putu ekonomskog oporavka. Naglasio je i potrebu da se potrošnja oporavi, kao i da se domaćinstva zaštite od rasta inflacije. Cilj mu je da nastavi Kishidinu politiku povećavanja dohotka domaćinstava kroz povećavanje plata. Podržava nezavisnost BoJ i put normalizacije monetarne politike. U intervjuu za Fuji TV je pozvao BoJ da nastavi sa politikom monetarnih olakšica. Podržat će programe izuzeća od poreza i namjerava da rasformira Donji dom već na početku svog mandata.

Guverner Ueda je izjavio da smatra da je povećavanje kamatnih stopa opravdano, ukoliko trend inflacije bude u skladu sa očekivanjima, ali je signalizovao i da se ne žuri sa daljim povećanjima. Poznato je da su previranja na globalnom finansijskom tržištu uslijedila ubrzo nakon julskog sastanka, te su mnogi članovi MPC nakon toga izjavili da je potrebno da se pažljivo posmatra uticaj tržišnih kretanja na inflaciju.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno	Prethodni
				stanje	period
1.	PMI prerađivačkog sektora P	SEP	-	49,6	49,8
2.	PMI uslužnog sektora P	SEP	-	53,9	53,7
3.	PMI kompozitni P	SEP	-	52,5	52,9
4.	PPI uslužnog sektora	AUG	2,6%	2,7%	2,7%
5.	Prodaje širom zemlje (G/G)	AUG	-	3,9%	5,5%
6.	Porudžbine mašinskih alata (G/G) F	AUG	-3,5%	-3,5%	8,4%
7.	Inflacija u Tokiju (G/G)	SEP	2,2%	2,2%	2,6%
8.	Temeljna inflacija u Tokiju (G/G)	SEP	1,6%	1,6%	1,6%
9.	Vodeći indeks F	JUL	109,5	109,3	109,1
10.	Koicidirajući indeks F	JUL	117,1	117,2	114,1

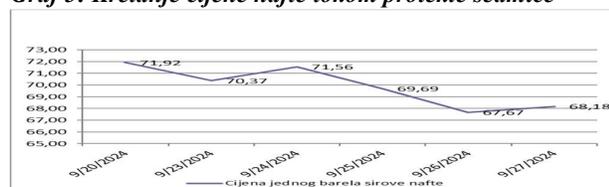
JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio pad sa nivoa od 160,59 na nivo od 158,79. JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio pad sa nivoa 143,85 na nivo od 142,21.

NAFTA I ZLATO

Cijena jednog barela sirove nafte na otvaranju tržišta u ponedjeljak je iznosila 71,92 USD (64,43 EUR).

Početkom sedmice cijena nafte je smanjena uprkos tome što je tokom trgovanja bilježila rast koji je bio podržan zabrinutošću zbog eskalacije sukoba između Izraela i Hezbolaha, kao i špekulacijama o potencijalnom kineskom ekonomskom stimulansu. Osim toga, potencijalni uragan na obali Meksičkog zaljeva prijeto prekidom u snabdijevanju, te je primorao energetske kompanije da preduzmu mjere predostrožnosti, što ide u prilog rastu cijene ovog energenta. U utorak je rast cijene nafte bio podržan najavama kineskih vlasti o raznim mjerama stimulacije privrede, kao i nastavakom eskalacije sukoba na Bliskom istoku. Sredinom sedmice cijena nafte je smanjena za preko 2% u odnosu na prethodni dan, nakon što je na tržištu došlo do povećane averzije prema riziku. OPEC je udvostručio prognoze da će globalna potražnja za naftom nastaviti rasti za otprilike 18% na 120,1 milion barela dnevno do 2050. godine, što je ekstremna procjena, a naučnici smatraju da bi eventualna realizacija ove prognoze dovela do klimatske katastrofe. API je objavio da su zalihe sirove nafte u SAD prošle sedmice smanjene za 4,34 miliona barela. Prema podacima koje je objavila EIA, zalihe sirove nafte u SAD su prošle sedmice smanjene za 4,47 miliona barela, na najniži nivo od aprila 2022. godine. U četvrtak je nastavljeno smanjenje cijene ovog energenta zbog vijesti da je Saudijska Arabija spremna odustati od svoje nezvanične cijene od 100 USD po barelu jer planira povećati proizvodnju, što ukazuje na prihvatanje nižih cijena nafte. Saudijska Arabija je, zajedno sa sedam drugih članica OPEC+, odgodila smanjenje proizvodnje koje je prvobitno planirano za oktobar, što je izazvalo špekulacije o budućem povećanju proizvodnje. Krajem sedmice cijena nafte se stabilizovala, te je u petak zabilježen njen blagi rast. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 68,18 USD (61,08 EUR), što predstavlja pad od 5,20% na sedmičnom nivou.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 2.621,88 USD (2.348,93 EUR).

Cijena zlata je tokom protekle sedmice nastavila bilježiti rast. Početkom sedmice cijena ovog plemenitog metala je povećana pod uticajem povećanih geopolitičkih rizika, iznenadnog smanjenja referentne kamatne stope u Kini, komentara zvaničnika Federalnih rezervi koji se zalažu za dalje smanjenje kamatnih stopa, te slabih podataka o PMI indeksima u EU i Velikoj Britaniji. U utorak je cijena zlata dostigla nove rekordno visoke nivoe pod uticajem smanjenja prinosa američkih državnih obveznica i deprecijacije USD, a nakon objavljivanja lošijih od očekivanih podataka o potrošačkom povjerenju u SAD. Rast cijene ovog plemenitog metala dodatno je bio podržan vijestima da je Kina uvela mjere za borbu protiv usporavanja ekonomskog rasta. Uz to, eskalacija geopolitičkih tenzija na Bliskom istoku povećava privlačnost zlata kao aktive sigurnog utočišta, te doprinosi rastu cijene ovog plemenitog metala. Sredinom sedmice cijena zlata se kretala u uskom rasponu, a značajniji rast tokom trgovanja u četvrtak je uslijedio nakon objavljivanja pozitivnih podataka o stopi rasta ekonomije SAD. Cijena zlata je tokom trgovanja u petak zabilježila smanjenje, koje je inicijalno bilo izraženije nakon što je Univerzitet iz Mičigena objavio indeks povjerenja za septembar.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 2.658,24 USD (2.381,51 EUR), što predstavlja povećanje od 1,39% na sedmičnom nivou.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

